

«Το επάγγελμα και ο άνθρωπος»

Το επάγγελμα σχηματίζει τον άνθρωπο, τον φτιάχνει. Δε θα είναι υπερβολή εάν σκεφτούμε ότι το επάγγελμα διαμορφώνει όχι μόνο την εξωτερική εμφάνιση του ανθρώπου, αλλά και το (σωματικό και διανοητικό) τύπο του, τη «δομή» του. Ο τρόπος που βλέπει, μιλεί, χειρονομεί, περπατεί, διασκεδάζει κτλ. είναι βαθιά επηρεασμένος από το επάγγελμα που ασκεί. Στο ντύσιμο, στο χτένισμα, στους μορφασμούς, στη γλώσσα κ.λ.π. είναι αποτυπωμένη η επαγγελματική μας απασχόληση - και σήμερα ακόμα, όπου, στους άνδρες τουλάχιστον, η συνήθεια έχει επιβάλει μian αφόρητη μονοτονία στο κεφάλαιο της εξωτερικής περιβολής και των τρόπων της συμπεριφοράς. Από το ντύσιμο, την κουβέντα και το φέρισμα μπορείτε χωρίς μεγάλη δυσκολία να μαντέψετε ποια είναι η επαγγελματική απασχόληση του συνομιλητή σας. Ο στρατηγός, και όταν ακόμη δε φορεί τη στολή του, σας δηλώνει με τον τρόπο που στέκεται ή περπατεί ότι είναι στρατιωτικός. Ο γιατρός, ο καθηγητής, ο ναυτικός, ο κληρικός, ο τεχνίτης τείνουν εξαιτίας του επαγγέλματος τους προς ορισμένο τύπο με ειδικά χαρακτηριστικά στην εμφάνιση και την έκφρασή τους. Γι' αυτό, εάν καμιά φορά μας συστήσουν κάποιον που τον βλέπουμε σχολαστικό στους τρόπους, άκαμπτο στις κινήσεις του, ντυμένο πολύ διακριτικά και μας ειπούν ότι είναι λ.χ. επαγγελματίας αθλητής, ξαφνιαζόμαστε. Κάτι το ασυμβίβαστο, το αντιφατικό αισθανόμαστε ότι υπάρχει ανάμεσα στη μορφή και στο επάγγελμά του. Η καθημερινή πείρα δε μας έχει συνηθίσει σε τέτοια απρόοπτα...Περιττό να προσθέσω ότι το επάγγελμα φτιάχνει και τον εσωτερικό μας κόσμο, επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο παρατηρούμε, κρίνουμε, αποτιμούμε τα πράγματα [...].

Όταν ένα άνθρωπος στην επαγγελματική και κοινωνική του ζωή εργάζεται σύμφωνα με τις δυνάμεις, τις διαθέσεις και τις βλέψεις του, όταν επομένως ό,τι λέγει και ό,τι πράττει βρίσκεται σε αρμονία με τον εσωτερικό του εαυτό και με τους (μικρούς ή μεγάλους) σκοπούς που έχει τάξει στη ζωή του, αυτός και στον κάματο αντέχει και στη φθορά: δεν αρρωσταίνει, δε λυγίζει, δε γερνάει-είναι πάντοτε ακμαίος, εύθυμος, νέος.

Το μυστικό τους (χάρισμα ακριβό και αναντικατάστατο) είναι η εσωτερική τους αρμονία: λένουν και πράττουν εκείνο που έχουν μέσα στην ψυχή τους, μικρό ή μεγάλο αδιάφορο. Δε φορούν μάσκα, δεν υποκρίνονται, δεν πιστεύουν άλλα από αυτά που λένουν, ούτε κάνουν εκείνα που μέσα τους αποστρέφονται ή αντιπαθούν. Μαραγκοί είναι; Την αγαπούν την

τέχνη τους και την ασκούν με όρεξη. Παπάδες είναι; Πιστεύουν στο λειτούργημα τους και το υπηρετούν με ευχαρίστηση. Γιατροί είναι; Τους εμπνέει η εργασία τους, την προσέχουν, τη χαίρονται. Πολιτικοί είναι; Βρίσκονται στην παράταξη που μάχεται για τα ίδια ιδανικά, μιλούν την ίδια γλώσσα με τους συμπολεμιστές τους και για τούτο είναι πάντα έτοιμοι για κόπους και θυσίες. Πώς να λυγίσουν, πώς να φθαρούν, πώς να γεράσουν τέτοιοι άνθρωποι;

Κοιτάξτε έπειτα τους άλλους, τους δυσαρμονικούς, εκείνους που κουβαλούν μέσα τους τη διάσταση, την αντίφαση, την ασυναρτησία. Για αλλού ξεκίνησαν και αλλού βρέθηκαν. Καλώς ή κακώς πίστεψαν ότι ήσαν **καμωμένοι** για κάτι άλλο, ότι είχαν τις ικανότητες που χρειάζονται για να κερδίσουν χρήματα, ν' αποκτήσουν υπόληψη, να διακριθούν στην τέχνη, στην επιστήμη, στην πολιτική, αλλά ο δρόμος που πήραν (αιτία η ολιγωρία, η ανάγκη ή και η σύμπτωση) τους απομάκρυνε από τις επιθυμίες και τα όνειρά τους. Και τώρα, υποχρεωμένοι να βγάλουν το ψωμί τους ή να κρατήσουν μια δαπανηρή θέση κοινωνική που δεν μπορούν να την εγκαταλείψουν, αναγκάζονται να ασκούν ένα επάγγελμα που τους ενοχλεί ή να παίζουν ένα ρόλο που δεν τους πάει ή να διακηρύττουν πράγματα που δεν τα πιστεύουν. Αυτή η δυσαρμονία έχει ως αποτέλεσμα να χάνουν τα αντιστύλια* τους, τον άξονα της υπόστασής τους και να γίνονται μεμψίμοιροι, βαρύθυμοι, κακεντρεχείς. Αρρωσταίνουν. Και αρρωσταίνουν όχι μόνο ψυχικά αλλά και σωματικά. (Πολύ συχνά λησμονούμε ότι τα δύο αυτά στοιχεία πάνε μαζί). Και γι' αυτό βαδίζουν με κεφάλι σκυφτό, με καρδιά κλειστή, σκοτεινή, δίχως χαρά, δίχως καλοσύνη (και αυτά πάνε μαζί). Θέλητρα δεν έχει γι' αυτούς η ζωή, κουράζονται εύκολα, γερνάνε γρήγορα. Γιατί μέσα τους δεν υπάρχει δύναμη, φως, αρμονία. Αλλά δυστυχώς τύψεις, ερημία.

Ε.Π.Παπανούτσος

Αντιστύλια: στηρίγματα

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

A.

- 1) Να συνοψίσετε το παραπάνω κείμενο σε ένα κείμενο 100-120 λέξεων, το οποίο πρόκειται να δημοσιευτεί στη σχολική σας εφημερίδα.

ΜΟΝΑΔΕΣ 25

B.

1) Να σχολιάσετε σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων το περιεχόμενο του παρακάτω αποσπάσματος: «το επάγγελμα φτιάχνει και τον εσωτερικό μας κόσμο, επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο παρατηρούμε, κρίνουμε, αποτιμούμε τα πράγματα ».

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

2) α) Να γράψετε τους πλαγιότιτλους των παραγράφων του κειμένου.

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

β) Να δώσετε δυο νέους τίτλους για το κείμενο: έναν, ο οποίος να μην περιέχει σχόλιο, και έναν, ο οποίος να περιέχει σχόλιο.

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

3) Να βρείτε τα συνώνυμα των ακόλουθων λέξεων: συνήθεια, αφόρητη, ξαφνιαζόμαστε, βλέψεις, καμωμένοι (οι λέξεις είναι υπογραμμισμένες μέσα στο κείμενο). Στη συνέχεια, με τις νέες λέξεις να σχηματίσετε προτάσεις όπου θα διαφαίνεται η σημασία τους

ΜΟΝΑΔΕΣ 10

4) Ποιός είναι ο κύριος τρόπος ανάπτυξης της 1^{ης} παραγράφου και ποιός της τελευταίας;

ΜΟΝΑΔΕΣ 5

Γ.Ο καθηγητής στο μάθημα του σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού σας έχει αναθέσει να εκφωνήσετε ομιλία προς τους συμμαθητές σας με θέμα την επιλογή επαγγέλματος. Εσείς να αποδείξετε στο κείμενο σας ότι η ορθή επιλογή επαγγέλματος είναι μια πάρα πολύ σημαντική για το άτομο και την κοινωνία.

ΜΟΝΑΔΕΣ 40